

Eesti Vabariigi President.

Valitava võimuga riikides e. vabariikides on riigipeaks president. Presidentaalse valitsemiskorralduse puhul on riigipea poliitikas juhtiv figuur. Presidendi pädevusse kuuluvad riiklikud tseremooniad ning ta juhib ühtlasi valitsuse igapäevast tööd. Parlamentaarse korraldusega riikides kannab president valdavalt esindusfunktsioone. Olulisemate riigisiseste ülesannetena on õigus välja kuulutada ja peatada seadusi ning nimetada kõrgeid riigiametnikke. Presidentialismi puhul valib presidendi kogu hääleõiguslik kodanikkond, parlamentarismi puhul aga ainult parlament.

Eesti Vabariigil on 4 presidenti: Konstantin Päts (1938-1940), Lennart Meri (1992-2001) ja Arnold Rüütel (2001- 2006), Toomas Hendrik Ilves alates 2006. aastast.

Vabariigi Presidendi põhilisteks ülesanneteks on: Eesti Vabariigi esindamine rahvusvahelises suhtlemises; riigikaitse kõrgeima juhina teeb Riigikogule ettepaneku kuulutada Eesti vastu suunatud agressiooni korral välja sõjaseisukord, mobilisatsioon ja demobilisatsioon, samuti lõpetada sõjaseisukord, peaministri kandidaadi määramine, keelele teeb ülesandeks uue valitsuse moodustamise; valitsuste liikmete ametisse nimetamine ja vabastamine samuti Eesti Panga presidendi, kohtunike ja kaitseväge juhtkonna ametisse nimetamine ja vabastamine; Riigikogus vastu võetud seaduste välja kuulutamine või välja kuulutamata jätmine; Riigikogu korraliste ja erakorraliste valimiste välja kuulutamine; riiklike autasude andmine, on riigikaitse kõrgemaks juhib ning annab süüdimõistetutele nende palvel armu.

Vastavalt 1992.a. põhiseadusele ei vali presidenti mitte rahvas, vaid rahva poolt valitud Riigikogu. Et osutada Riigikogus valituks, peab kandidaat saama vähemalt 2/3 Riigikogu koosseisu häältest, st. vähemalt 68 häält. Kui ükski kandidaat nõutavat häälteenamust ei saa, moodustatakse Riigikogu liikmetest ja kõikide omavalitsuste esindajatest valimiskogu, kes hääletab 2 enim hääli saanud kandidaadi vahel.

Eesti Vabariigi presidendiks kandideerija peab olema sünnijärgne Eesti kodanik ja vähemalt 40 aastat vana. Tema ülesseadmise õigus on Riigikogul, kus teda peab toetama üle viiendiku saadikutest ehk vähemalt 21 rahvaasemikku.

Vabariigi Presidendi kohta vaata lähemalt: <http://www.president.ee> ning Eesti Vabariigi Põhiseaduse V peatükki.